

Miljøpunkt Østerbro, aftalte hovedtemaer og Årsplan 2014

Miljøpunkt Østerbro

Miljøpunktets vision

Visionen er at Østerbro bliver så bæredygtig, at bydelen vil komme til at danne skole for fremtidige bæredygtighedsprojekter til gavn for mennesker og miljø i en storby som København.

Målgrupper

Miljøpunkt Østerbro vil bevidstgøre, engagere og inspirere borgere, virksomheder og foreninger til at ændre adfærd mod en mere bæredygtig livsstil, og vi vil bidrage til den kommunale miljøpolitik. Borgere, foreninger, institutioner og erhverv på Østerbro, samt Københavns Kommune er de vigtigste partnere. Dernæst kommer andre interesserede aktører, lokale, nationale og internationale medier, samt danske og internationale videninstitutioner.

Projektorienteret samarbejdsform

Projekterne er primært samarbejdsprojekter hvor Miljøpunkt Østerbro enten er projektleder eller projektdeltager i samarbejde med eksterne samarbejdspartnere – borgere, virksomheder, institutioner.

Vi udvikler projekter hele vejen fra idé til gennemførelse og arbejder kontinuert med formidling og information om egne projekter og om bæredygtighed og ressourceansvarlighed generelt. Det foregår via artikler og film i forskellige medier, via facebook, nyhedsbreve og hjemmesider. Derudover afholder Miljøpunkt informationsarrangementer, foredrag, møder og udgiver inspirationsmateriale.

Miljøpunkt Østerbro satser på netværksopbygning. Borgere og andre interesserede hjælpes med selv at danne netværk. Miljøpunktet understøtter flere netværk på Østerbro, vedligeholder og udbygger Miljøpunktets eget netværk og arbejder tæt sammen med de andre Miljøpunkter i København.

Derudover håndterer vi direkte en del borgerhenvendelser på forskellige miljøspørgsmål indenfor kemi, energibesparelser, regnvand og ressourcehåndtering.

Kommunikation

En vigtig del er at fortælle om og gøre den kommunale miljøindsats synlig. Flest mulige borgere på Østerbro skal kende til projekterne, og hvert projekt får sin egen skræddersyede kommunikationsplan.

Miljøpunkt Østerbro benytter sig af kommunikationskanaler som aviser, radio, tv, nyhedsbreve, facebook og hjemmesider.

Fundraising

At sikre store, længerevarende og effektfulde projekter kræver projekttilskud ud over det beløb, Østerbro Lokaludvalg bevilger årligt. Derfor lægges der tid ind i årsplantemaerne til at formulere ansøgninger om projektstøtte fra fonde, m.fl., og det tager tid af forme en ansøgning, der giver pote, og det tager måneder, før der er svar. Men fundraising lønner sig. Nogle eksempler på det er projekt 2100.nu, samarbejdet med CradlePeople og deltagelsen i klimakvarter.dk

Sidst i Årsplan 2014 er medtaget en kort beskrivelse af de projekter, der ind til nu er ansøgt om fondsstøtte til i 2014. Der vil også i 2014 blive afsat et, denne gang, mindre beløb til fondssøgning. I 2014 vil vi især søge midler til at føre ideerne bag projekt 2100.nu videre.

Kvalificerede medarbejdere

Medarbejderne i Miljøpunkt Østerbro skal være kvalificerede til at fastholde overblikket og på væsentlig måde at bidrage til nytænkning og udvikling. Vi skal fortsat kunne tilbyde borgerne på Østerbro tidssvarende og relevant information om miljøfaglige forhold og mulige løsninger på lokale og globale miljøudfordringer. Derfor prioriteres medarbejdernes efteruddannelse og deltagelse i konferencer og mindre kurser i 2014.

Målbar miljøeffekt

Omdrejningspunktet for indsatsen er effekten på miljøet. Det gælder uanset om projektets mål er en adfærdsændring, en videnopsamling, en videnspredning eller en ressourcebesparelse - eller positive sideeffekter som sociale netværk og integration.

Miljøpunktet kan dog også deltage i projekter, hvor en miljøforbedring ikke er direkte målbar, men hvor vi bidrager med en miljøvinkel, lægger op til en adfærdsændring eller leverer viden.

Hovedtemaer i årene 2012 – 2014 aftalt med Østerbro Lokaludvalg

1. Østerbro – en CO2-neutral bydel
2. Projekter, der gør bydelen mere grøn
3. Kemikalier i hverdagen
4. Synliggørelse af den lokale miljøindsats

Hvert projekt i Årsplan 2014 vil udvikle elementer inden for alle 4 aftalte temaer.

2 Fokusområder i 2014:

1. København som European Green Capital 2014.

København er udpeget til Europas Grønne Hovedstad i 2014 under overskriften "Sharing Copenhagen". Teknik- og Miljøforvaltningen forventer en betydelig international opmærksomhed rettet mod kommunen. Lokaludvalgene opfordres derfor gennem 2014 til løbende at fremme lokale borgerrettede aktiviteter indenfor temaerne i "Sharing Copenhagen". Det er derfor oplagt at vise, hvordan lokaludvalgene, i samarbejde med miljøpunkterne og borgerne kan skabe lokale, bæredygtige løsninger

"Sharing Copenhagen" indebærer at byens grønne løsninger skal vises frem for verden. Den internationale interesse hjælper til, at København udvikler sig til en endnu grønnere hovedstad.

2. Klima.

Miljøpunkt Østerbro fortsætter sit tætte samarbejde med Områdefornyelsen om "Klimakvarter" Skt. Kjeld. Det betyder, at de nuværende netværk skabt omkring "2100.nu"-indsatsen og videreført i Klimakvarter, bliver udbygget.

Årsplan 2014

Miljøpunkt Østerbros gældende samarbejdsaftale med lokaludvalget udløber ultimo juni 2014 og skal genforhandles med det nye lokaludvalg. De midler, lokaludvalget bevilger gennem samarbejdsaftalen, består af basismidler og faste projektmidler.

Årsplan 2014 viser, hvilke muligheder der er for gennemførelse af projekter i to forskellige situationer – en situation hvor lokaludvalget udelukkende bevilger basismidler og faste projektmidler frem til 30. juni 2014, og en situation hvor faste projektmidler kun er for første halvår af 2014, mens basismidlerne er for hele 2014. I årsplanens projektskemaer er der derfor to kolonner med succeskriterier. Den ene viser de resultater, der kan opnås, hvis der kun gives basismidler og projektmidler i det første halvår af 2014 (succeskriterier 1). Den anden viser, hvilke resultater, der kan opnås ved basismidler gennem hele år 2014 (succeskriterier 1+2). Forskellen bunder i, at såfremt der kun gives midler til 1. halvår, vil basismidler være nødsaget til at bidrage til at gennemføre en lukning af Miljøpunkt Østerbro, frem for hovedsagligt drift af projekter.

For basismidlerne får man ud over de i skemaerne opstillede projekter med succeskriterier:

- drift af Miljøpunkt Østerbro herunder fx husleje, telefoner, internet, forsikringer osv.
- Miljøpunkt Østerbros daglige formidling, oplæg, borgerkontakt, direkte vejledning, cykeludlejning, fundraising og samarbejde med en lang række samarbejdspartnere om andre projekter Miljøpunkt Østerbro er involveret i såsom "Klimakvarter".

3 projekter i Årsplan 2014

De 3 projekter i Årsplan 2014 er drøftet i Kontaktudvalget og fik tilslutning på årets Fællesmøde med lokaludvalget:

- Bæredygtig og sund i trafikken
- Østerbros skoler har styr på affald og ressourcer
- Energiforbrug i boligforeninger (opfølgning på "2100.nu")

Hvert af de 3 projekter indeholder elementer inden for alle 4 aftalte hovedtemaer.

Bæredygtig og sund – i trafikken

Projektet sætter fokus på luftforureningen på Østerbro og på fodgængere og cyklisme. Projektet er et samarbejde med ingeniørstuderende fra University of Worcester, USA, Det økologiske Råd og Fodgængerforbundet.

Projektet består af flere dele – 1. Partikelmålinger i forhold til belastede og mindre partikelbelastede ruter. 2. Udarbejdelse af kort. 3. Udarbejdelse af spørgeskemaer med sigte på ændrede trafikvalg for medarbejdere i erhvervsvirksomheder. Del 3 vil blive gennemført såfremt der kommer midler i hus fra Formel M ansøgning.

Partikelmålinger og kort:

Miljøpunkt Østerbro vil udarbejde en oversigt over niveauerne af luftforurening i bydelens gader og stier. Der vil blive foretaget partikelmålinger udvalgte steder på Østerbro, eksempelvis omkring skoler og institutioner og på gader, der anvendes til bolig og arbejdsstedrejser for cyklister.

Den voksende storby vil få mindre og mindre plads til trafik, hvis ikke cykling og gang øges relativt. Cyklister og fodgængere fylder langt mindre end andre trafikmidler på gadeterræn.

Det er målet at tilnærme os en situation, hvor cyklister og fodgængere får de direkte og korte ruter til deres mål, mens bilerne bedre kan tage en lille omvej.

Det er således planen at forsøge at udpege disse bolig-arbejdsstedruter på et kort med partikeltal. Kortet kan bruges i diskussionen om at indføre og udvide miljøzoner på Østerbro og i København.

Samarbejdet med University of Worcester giver en unik mulighed for at genere yderligere data over forureningen fra biler på Østerbro på steder, vi udpeger. Data, som i fremtiden kan indgå i andre projekter eller som sammenligningsgrundlag for lignende undersøgelser. Det er planen, på et kort at få et overblik over, hvor det i dag er bedst at opholde sig som cyklist eller fodgænger på forskellige tidspunkter i løbet af døgnet.

Spørgeskemaer:

Miljøpunkt Østerbro samarbejder med Københavns Kommune om en Formel M-ansøgning til Trafikstyrelsen, hvor der lægges op til at etablere et virksomhedsnetværk på Østerbro i 2014 med fokus på bæredygtig og miljøvenlig transport. Denne del af projektet vil blive opstartet, såfremt der kommer midler fra Trafikstyrelsen til Formel M. Der vil i projektet blive sat fokus på transportformer og event i bydelen, som kan være en del af Sharing Copenhagen.

Udover målingerne vil der blive lavet en spørgeskemaundersøgelse, hvor medarbejdere fra udvalgte større virksomheder vil blive adspurgt om deres transportvaner, og om hvad der skal til, for at de vil skifte bilen ud med offentlig transport og cykel. Der vil blive udarbejdet en rapport på baggrund af undersøgelserne, og det vil være muligt at udpege hvilke ruter cyklister og fodgængere med fordel kan vælge på deres vej gennem Østerbro. Virksomhederne ligger spredt og passagen gennem Østerbro vil følge både stærkt og mindre partikelbelastede veje.

Alt efter virksomhedernes placering er der tale om delvist alternative ruter til de store veje, hvor den negative påvirkning af sundheden er mindre. Partikelmålingerne kan kombineres med andre tiltag på ruterne såsom oplevelser, kunst, lyd eller lign. Tanker og ideer Miljøpunkt og Østerbro lokaludvalg allerede har samarbejdet om i tidligere udkast til fodgængerstrategien.

Samarbejdspartnere: University of Worcester, Dansk Cyklistforbund, Dansk Fodgængerforbund, Københavns Kommune, Økologiske Råd m.fl.

Målgruppe: Skoleelever og deres familier, borgere på Østerbro, politikere, virksomheder.

Budget: 50.000 kr.

Emne	Aktiviteter	Succeskriterier 1	Succeskriterier 1+2	Relation til aktiviteter fra inspirationsnotat om kommunale miljøaktiviteter i 2014
Bæredygtig og sund i trafikken	<p>Projektforberedelse.</p> <p>Målinger udvalgte steder af partikelforureningen fx omkring skoler</p> <p>Events med fokus på cyklisme og sundhed og bæredygtig transport.</p> <p>Kommunikation</p>	<p>Udarbejdet rapport med fokus på udvalgte steder.</p> <p>Udarbejdelse af kort eller andet materiale med hjælp til bæredygtig transport</p> <p>1-2 events med fokus på cyklisme, sundhed og bæredygtig transport</p> <p>1-2 artikler, Klumme eller anden omtale i Lokalavisen vedr. trafik, cyklisme, sundhed, m.v. Omtale i nyhedsbreve, facebook, hjemmeside</p>	<p>Udarbejdet rapport med fokus på udvalgte steder. Indeholder anbefalinger til videre forløb.</p> <p>Udarbejdelse af kort og andet materiale med hjælp til bæredygtig transport (f.eks. kampagnemateriale)</p> <p>2-3 events med fokus på cyklisme, sundhed og bæredygtig transport</p> <p>2-3 artikler, Klumme eller anden omtale i Lokalavisen vedr. trafik, cyklisme, sundhed, m.v. Omtale i nyhedsbreve, facebook, hjemmeside. Målrettet presseindsats mod nationale medier.</p>	<p>1.0 Aktiviteter i Agenda 21 planen</p> <p>1.1 Sharing Copenhagen</p> <p>1.11 Cykling</p> <p>1.12 Grøn Mobilitet</p> <p>1.13: Formel M.</p> <p>1.14 Sikre Skoleveje</p> <p>1.15 Trafikstøj</p>

Østerbros skoler har styr på affald og ressourcer

Pilotprojekt med skoler på Østerbro, hvor affald og ressourcer sættes på skoleskemaet. Emnerne skal gøres konkrete via relevante emner som f. eks madspild.

Projektet er primært et tilbud til de ældste elever i folkeskolen. Målet med projektet er at give eleverne ny viden om affald og ressourcer og samtidig give anledning til positiv inddragelse og mulig adfærdsændring i familierne.

Eksempelvis skal eleverne i emnet "madspild" undersøge forskellige forhold både privat og i supermarkeder – med fokus på sidstnævnte. Ud fra hvilke kriterier vælger butikkerne varer, der skal smides ud? Hvad er baggrunden for dette? Hvor meget smides ud? Og hvad sker der med de varer, der smides ud? Derudover skal eleverne gennemgå en teoretisk introduktion til omfanget af madspild i Danmark/København, og hvad det betyder for miljøet.

Projektet vil indeholde forskellige events på Østerbro, som kan være en del af Sharing Copenhagen. F. eks kan eleverne arrangere affaldsdage eller lave pop-up-restauranter på skolen eller i bydelen med fokus på udnyttelse af madvarer, der ellers ville være smidt ud. Der kan f. eks inviteres kendte kokke til at deltage i et eksperiment, hvor en skoleklasse og en kok i fællesskab laver mad af "kasserede" madvarer fra supermarkeder fra Østerbro.

Et pilotprojekt udarbejdes og startes op i løbet af første halvår af 2014, og skal kunne kopieres til andre skoler i lokalområdet, gerne i andet halvår af 2014.

Samarbejdspartnere: Danmarks Naturfredningsforening, Affald.dk, Københavns Kommune, forbrugerbevægelsen "Stop spild af Mad", CradlePeople, Østerbro Avis m.fl.

Målgruppe: Elever, forældre og borgere på Østerbro, turister, medier m.fl. i København

Budget: 80.000 kr.

Projektemne	Aktiviteter	Succeskriterier 1 Ved basismidler i halvt år ved kontraktudløb 30.06.14 (Basis- og projektmidler til 30. juni 2014)	Succeskriterier 1+2 Ved basismidler et helt år ved kontraktudløb 31.12.14 (Basismidler for hele 2014 og projektmidler til 30. juni 2014)	Relation til aktiviteter fra inspirationsnotat om kommunale miljøaktiviteter i 2014
Østerbros skoler har styr på affald og ressourcer	<p>Projektforberedelse.</p> <p>Projektudvikling og undervisning af elever.</p> <p>Events i bydelen med fokus på ressourcspild.</p> <p>Oplysning og formidling om fx madspild, ressourcspild m.m.</p>	<p>Kontakt med 1-3 skoler.</p> <p>Udvikling af mindst 1 projekt indenfor mindst 1-2 emner vedr. ressourcer. Eks. madspild og sortering af affald.</p> <p>Mindst 1 event i bydelen f. eks eleverne laver mad sammen med kok af "rester" fra lokalt supermarked.</p> <p>Mindst 2 artikler i lokalavis og på hjemmeside, nyhedsbreve og facebook.</p>	<p>Kontakt med 3-5 skoler.</p> <p>Udvikling af 1-2 projekter indenfor mindst 1-2 emner vedr. ressourcer. Eks. madspild og sortering af affald.</p> <p>2-3 events i bydelen f. eks eleverne laver mad sammen med kok af "rester" fra lokalt supermarked.</p> <p>Mindst 2 artikler i lokalavis og på hjemmeside, nyhedsbreve og facebook. Måltrettet presseindsats mod nationale medier.</p>	<p>1.0 Aktiviteter i Agenda 21 planen</p> <p>1.1: Sharing Copenhagen</p> <p>1.4 Flere bytkehjørner, mere genbrug</p> <p>1.5: Indsamling af plast, metal mm</p> <p>1.6. Optimering af affaldsordninger i etageejendomme</p> <p>1.7 Innovative affaldsløsninger der kan tænkes ind i byens rum.</p>

Energioptimering i boligforeninger (videreførelse af 2100.nu)

Miljøpunkt Østerbro vil på baggrund af de tilkendegivelser vi har fået fra Østerbro Lokaludvalg gøre en indsats for at udbrede kendskabet til energi og CO2 optimering i boligforeninger. Med udgangspunkt i projektet 2100.nu vil vi i 2014 arbejde med reduktion af energi- og vandforbrug primært ved at skabe den nødvendige viden om, hvilke faktorer, der påvirker forbrugernes forbrug af vand og energi, samt hvilken betydning sociale netværk har for forbrugs- og beslutningspraksisser i boliger og boligforeninger.

Samarbejdspartnere: HOFOR og Københavns Kommune.

Målgruppe: Boligforeninger på Østerbro. Borgere der gerne vil energioptimere deres bolig.

Budget: 10.000 kr.

Emne	Aktiviteter	Succeskriterier 1 Ved basismidler i halvt år ved kontraktudløb 30.06.13 (Basis- og projektmidler til 30. juni 2014)	Succeskriterier 1+2 Ved basismidler et helt år ved kontraktudløb 31.12.14 (Basismidler for hele 2014 og projektmidler til 30. juni 2014)	Relation til aktiviteter fra inspirations-notat om kommunale miljøaktiviteter i 2014
Energioptimering i boligforeninger (vide-reførelse af projekt 2100.nu)	Opsøgende arbejde og formidling for at få energigennemgange og energireduktioner i boligforeninger.	1 stk. opsamling på CO2-besparelser/energibesparelser i bydelen siden 2100.nu med mediedækning af dette. 1 stk. kampagne i foråret, der handler om at slukke for sit varmeanlæg i sommerperioden. En artikel om denne kampagne i lokalavis, hjemmeside, nyhedsbreve, facebook. 1 stk. informationskampagne som opfordrer borgerne til energigennemgange fra HOFOR.	1 stk. opsamling på CO2-besparelser/energibesparelser i bydelen siden 2100.nu med mediedækning af dette. 1 stk. kampagne i foråret, der handler om at slukke for sit varmeanlæg i sommerperioden. En artikel om denne kampagne i lokalavis, hjemmeside, nyhedsbreve, facebook. 1 stk. informationskampagne som opfordrer borgerne til energigennemgange fra HOFOR. Opsøgende indsats for at sikre energigennemgange og – besparelser i 5-10 boligforeninger.	1.0 Aktiviteter i Agenda 21 planen

Københavns Kommunes Miljøfestival/miljøuge

Miljøpunkt Østerbro vil gerne støtte op om og deltage i Københavns Kommunes aktiviteter i forbindelse med den årlige Miljøfestival. Der vil derfor blive afsat ressourcer til at planlægge denne aktivitet efter nærmere aftale med lokaludvalget.

Samarbejdspartnere: Østerbro Lokaludvalg

Målgruppe: Østerbros borgere.

Budget: 10.000 kr.

Emne	Aktiviteter	Succeskriterier	Relation til aktiviteter fra inspirationsnotat om kommunale miljøaktiviteter i 2014
Miljøfestival	Udførelse af aktivitet.	Hvis driftsstøtteaftalen bliver forlænget til hele året afholdes aktiviteten. Forlænges driftsstøtteaftalen ikke vil de 10.000 kr. blive anvendt på et af de andre projekter såfremt den falder i efteråret.	Udarbejdes i samarbejde med Østerbro Lokaludvalg.

Driftsbudget for 2014

Indtægtspost	Beløb 1. halvår 2014 01.01-30.06	Beløb hele 2014 01.01-31.12
Basisstøtte fra Østerbro Lokaludvalg	322.500	645.000
Faste projektmidler fra Østerbro Lokaludvalg	150.000	150.000
I alt indtægter	472.500	795.000

Udgiftspost Basisstøtte	Beløb i 1. halvår 2014 01.01-30.06	Beløb i 2014 01.01-31.12
Administration, personaleledelse, bestyrelsesarbejde, Lokaludvalg, strategi og planlægning, fundraising	150.000	300.000
Studentermedhjælp	25.000	50.000
Husleje	52.500	105.000
Revisor og bogholder	30.000	60.000
Kontorhold, Uddannelse, IT support, forsikringer, fragt, deltagelse i konferencer m.v.	30.000	60.000
Kommunikation, synlighed, drift af hjemmeside mv.	35.000	70.000
I alt udgifter	322.500	645.000

Aktivitetsbudget for 1. halvår 2014

Projekt	Udgift i 2014 01.01-31.06
Bæredygtig og sund i trafikken	50.000
Østerbros skoler har styr på affaldet	80.000
Miljøfestivalen	10.000
Energioptimering i boligforeninger	10.000
I alt	150.000

Hidtil i 2013 afsendte fondsansøgninger

- Formel M
  - Emne: Cyklisme
  - Ca. 300.000 kr.
- Genanvendelsespuljen
  - Emne: Ressourcer
  - 95.000 kr.
- Grundejernes Investeringsfond
  - Emne: Energi/klimarenoveringer i boligforeninger
  - Ca. 450.000 kr.

Bestyrelsen for Miljøpunkt Østerbro:

Axel Thrige Laursen, formand

Allan Marouf, næstformand

Silje Aniella Auresø

Janne Foghmar

Lars Barfred

Steen F. Jeppson

Hanne Melnik

Annagrethe Ottovar

Mikkel Stenbæk Hansen

Kenneth Falch Hennings

Bent Petersen

Anna Bonnichsen

Nikola Kiørboe

Jens Peter Mortensen

Elizabeth Thrane-Carlsen